

Αναφορά ακρωτηριασμένου συμπολεμιστή του Παπαφλέσσα

Η ελευθερία μετά από τετρακόσια χρόνια σκληρής σκλαβιάς έγινε με θυσίες ανώνυμων και επώνυμων. Η απελευθέρωση της πατρίδας μας βρήκε τους αγωνιστές και τις οικογένειές τους σε τραγική κατάσταση. Αποκαλυπτική είναι η παρακάτω αναφορά ενός συμπολεμιστή του Παπαφλέσσα στο Μανιάκι που ακρωτηριάστηκε. Την αναφορά τη στέλνει στον Κυβερνήτη Ιωάννη Καποδίστρια και την υπογράφει με το ψευδώνυμο «Αρκαδινός». Την αναφορά τη δημοσιεύει ο Μίμης Φερέτος στα Μεσσηνιακά 1968, σελίδα 87-88 και έχει ως εξής: «Εξοχώτατε Κυβερνήτα της Ελλάδος. Ίδετε την αθλιότητα εις την οποία κατήντησα δια την πατρίδα. Αφού επολέμησα εις διάφορα μέρη της Πελοποννήσου με τα στρατεύματα τα Αρκαδία έτη πέντε, τέλος ευρέθην και εις την μάχην την γενομένην ανά μέσον Σαπρίκης και Μανιάκης ομόρων χωρίων Αρκαδίας και Νεοκάστρου, έν η έπεσεν ο αοίδημος Γρηγόριος Δικαίος ο Φλέσσας. Εν ω Κυβερνήτα είμεθα τρεις χιλιάδες τον αριθμόν εις την θέσιν εκείνην, Έλληνες οι περισσότεροι, ιδόντες το σμήνος των πολεμίων έφυγον, εμείναμεν επτακόσιοι περίπου στρατιώται, διήρκεσαι δε η μάχη ώρας δέκα. Έκ των επτακοσίων δε, μόλις εύρον οι πολέμιοι εξήκοντα ζωντανούς μεν, αλλά πληγωμένους απήγον εις το Νεόκαστρον, ένθα όσους έκ των εξήκοντα εγνώρισαν ότι ήσαν εκ των εν Ναυαρίνοις ηττηθέντων, τούτους ακρωτηρίασαν κατά διάφορα μέλη. Ηκρωτηρίασαν δε και εμέ κατά τους πόδας και

τρόπω άσπλαχνω, ως ο μάγειρος όταν κόππει το κρέας αλύπως όταν θέλη να κάμη λεπτόν ψητόν. Και έκτοτε άχρι του εμπρησμού του εχθρικού στόλου περιφερόμην εις Νεόκαστρον ένθα κακέισε ελεει-

νός. Αφανισθέντος δε του στόλου έγινε σύγχυσις, έλαβα καιρόν και έφυγα με αυτά τα ποδάρια. Διασωθείς δε εύρον τρία μου τέκνα αιχμαλωτισμένα, και τα άλλα εις αθλιάν κατάστασιν, ώστε οι άθλιοι παρ' αθλιωτάτου προσδοκώσι κηδεμονίαν. Εις τοιαύτην λοιπόν κατάστασιν ευρισκόμενος προτρέχω προς Σε, τον κοινόν πατέρα, όστις ενεμπιστεύθης την ολικήν παρακαταθήκην του Έθνους, να δείξης προς την ταλαίπωρον οικογενείά μου την πατρική σου κηδεμονία, ήτις παρ' αξίαν στερουμένη του επιούσιου άρτου επαται. Υποσημειούμαι δε με σέβας τ' οφειλόμενον
 Εν Πόρω Τη 5 Μαρτίου 1828
 Ο Ευπειθής και τεθλιμμένος πολίτης
 γιόργης αρκαδινός
 (Γ.Α.Κ. Γεν.Γραμμ. φακ. 25)».

Οικογενειακό στιγμιότυπο

Η αγάπη προς τους γονείς αποτυπώνεται με πολλούς τρόπους. Αποτυπώνεται πολλάκις και από το φωτογραφικό φακό. Κάπως, έτσι αποτυπώθηκε και η παρούσα φωτογραφία. Η Ρούλα Γιαννακοπούλου αγκαλιάζει με αγάπη τους γονείς της Γιαννακόπουλο Γρηγόρη και Δήμητρα Γιαννακοπούλου.

Τα σκουπίδια της περιοχής μας

Στο προηγούμενο φύλλο της εφημερίδας μας είχαμε αναφερθεί στις διαμάχες των τοπικών αρχόντων και των κατοίκων για το δεματοποιητή που θα εξυπηρετούσε και το δήμο Βουφράδας. Τελικά το νερό μπήκε στο αυλάκι. Ως θέση εγκατάστασης του δεματοποιητή ορίστηκε ο Άγιος Νικόλαος Δήμου Πύλου, με εναλλακτική το Στρογγυλό του Κυνηού, η δυναμικότητά του ανέρχεται σε 15.000 τόνους ανά έτος, τα παραγόμενα απόβλητα Δ.Ε. σε περίπου 11.000 τόνους ανά έτος, ο δε εξυπηρετούμενος πληθυσμός σε 28.156 κατοίκους των Δήμων Αιπείας, Βουφράδος, Κορώνης, Μεθώνης, Νέστορος, Παπαφλέσσα, Πύλου και Χίλιοχωρίων. Η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων για τη δεματοποίηση/προσωρινή αποθήκευση μετά τη συλλογή και μεταφορά αστικών σύμμεικτων απορριμμάτων στο Δήμο Πύλου στάλθηκε για δημοσιοποίηση και επ' αυτής καλείται να γνωμοδοτήσει το επόμενο διάστημα και το Νομαρχιακό Συμβούλιο.

Συλλαλητήριο στη Χώρα το 1915

Το 1915 πραγματοποιήθηκε στο χωριό Χώρα ένα από τα μεγαλύτερα συλλαλητήρια. Συγκεντρώθηκε κόσμος από όλα τα χωριά της περιοχής. Αιτία του συλλαλητηρίου ήταν η άρνηση του διευθυντή της Εθνικής Τράπεζας Πύλου να δανείσει τους αγρότες των χωριών μας για να αγοράσουν θεϊκό χαλκό. Να πώς περιγράφει τα γεγονότα η τοπική εφημερίδα Θάρρος της 24ης Απριλίου 1915: «Προχθές εις Λιγούδιταν συνεκροτήθη πάνδημον συλλαλητήριον εξ αφορμής της αρνήσεως του εν Πύλω Διευθυντού του Υποκαταστήματος της Εθνικής Τραπεζής προς χορήγησιν εις τους κατοίκους της κωμοπόλεως ταύτης

δανείων δια την αγοράν θεϊκού χαλκού επί τη εγγυήσει του Κράτους. Κατόπιν του συλλαλητηρίου απεστάλη τηλεγράφημα προς τον Υπουργόν των Εσωτερικών δια του οποίου παρακαλείται όπως ενεργήσει και διαταχθή αρμοδίως το Υποκατάστημα της Εθνικής Τραπεζής προς παροχήν δανείου».

Μια ανεπανάληπτη φωτογραφία

Υπάρχουν στιγμές που εκπέμπουν ένα δικό τους διαχρονικό άρωμα ζωντανίας. Μια τέτοια στιγμή αποτυπώνεται και σ' αυτή τη φωτογραφία. Είναι του έτους 1953, τραβηγμένη στις Σέρρες. Αποτυπώνεται ο πατέρας της συμπατριώτισσας μας, δασκάλας, Στέλλας Αποστολοπούλου-Κωστούρου, Σωτήρης Κωστούρος, έφεδρος ανθυπολοχαγός τότε, κρατώντας τα χαλινάρια του αλόγου και αυτό σηκώνεται όρθιο στα δυο πόδια. Είναι μια ανεπανάληπτη στιγμή....

Ο Ανδρομιδάς σκοτώνεται στο Μανιάκι

Στο χωριό Στέρνα ζούσαν δυο αδέρφια ο Βασίλης και ο Κωνσταντάκης που έφεραν το επίθετο Ανδρομιδά. Έφεραν αυτό το επίθετο γιατί στο άκουσμα ότι έρχονται Τούρκοι άρπαζαν την ανδρομιδα στον ώμο και έφευγαν για το βουνό τουλάχιστον να έχουν κάτι να σκεπαστούν λέγοντας: «Εμείς δεν πρόκειται να ξαναφάμε το αγκόρτσινο ψωμί της σκλαβιάς...». Περνώντας ο Παπαφλέσσας από τη Στέρνα και πηγαίνοντας για το Μανιάκι σταμάτησε για λίγο στο σπίτι του Βασίλη Ανδρομιδά. Τότε ήταν που ο αδερφός του Κωνσταντάκης πήρε την απόφαση να ακολουθήσει τον Παπαφλέσσα. Μεταξύ αυτών που σκοτώθηκαν στο Μανιάκι ήταν και ο Κωνσταντάκης Ανδρομιδάς. Από τότε η οικογένεια πήρε το επώνυμο Κωνσταντακόπουλοι.

Πέτρινος μόχθος και πικρή ξενιτιά

Βουφραδοχώρια. Χωριά με έντονη ιστορία, με έντονη παράδοση, με ικανούς και δημιουργικούς κατοίκους. Μόνο που οι δείκτες της ζωής σταμάτησαν ουσιαστικά στα τέλη της δεκαετίας του 1960. Η ζωή μέχρι τότε ήταν σκληρή, πέτρινος μόχθος θα λέγαμε. Κόσμος παντού αλλά η φτώχεια κυριαρχούσε. Με δυσκολία έβγαζαν τον επιούσιο. Οι φαμίλιες πολυάριθμες και τα προβλήματα τεράστια. Τότε ήρθε η αναζήτηση μιας καλύτερης ζωής. Τότε ήρθε η μετανάστευση εντός και εκτός Ελλάδας. Έτσι, τα παιδιά της Βουφράδας, η νιότη της εποχής πήρε τα ιμάτιά της και σκορπίστηκε στα πέρατα. Καλαμάτα, Αθήνα, Γερμανία, Αυστραλία, Καναδά, Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και σε δεκάδες άλλα μέρη. Κάπως, έτσι, ήρθε και ο επίλογος μιας πορείας. Μιας πορείας πέτρινου μόχθου και πικρής ξενιτιάς.